

ИЗДАВАЈИ
УТОРНИКОМ
И
СУБОТОМ
УРЕДНИШТВО И АДМИНИ-
СТРАЦИЈА Његовеа Бр. 7
ЦЕТИЊЕ

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

УРЕЂУЈЕ ОДБОР
РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ
ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА
БРОЈ 54
ПРЕПЛАТА:
МЕСЕЧНО ЛИ. 8.—
ПОЈЕДИНИ БРОЈ ЛИ. 1.—

ЛИСТ ЗА НАЦИОНАЛНУ ПОЛИТИКУ, КЊИЖЕВНОСТ И ПРИВРЕДУ

Враћање унатраг

Сваки народ на земљиној кугли труди се и ради за свој народни екзистанс и свој просперитет. Њени су и још увијек се воде крвави патови за расно и економско слабоћење, за животни простор, мјесто под сунцем. Још није било примјера да се један народ одице самог себе, свог имена и своје колијевке. Појединачна, чија је стабина, вјера и народност у његовом биједном стомаку, било је ланије, има их и сада међу свим народима!

Имали смо и ми више него једног Вука на Косову, више него једног куче Ђоровића, жигосаног од великог Његошеа, више него једног барјактара пред турским коридорима! Ја ли смо и раније, четити табора пред бијелом црквом Јакобскојом, који не знају на коме је парастолу Имали смо и раније ишчистице које су набијали чалне на главе и баво се одрицали ојере и нације! Имали смо... Као њихов спомен остала је народна кљетва и срамно име у историји — и ништа друго!

Па ипак, нијесмо ништа научили! Враћање се унатраг и припремамо терен из доба када је „сидно Бјеличко племе“ заратило са Ријеком нахијом и продолжи „чак до Каруча“. Том приликом лежало је у цркви њинових 77 заједничких љешева, погинулих у борби. По причању кнеза Дурка Аџића, из цркве се чула расправа и свађа читаве ноћ, ко је крив за толико кропропирли! Враћање се у доба када је свако племе „мало своју „неприкосновену“ границу! Усуди ли се ма ко да ту границу прекорачи, са стоком или са брече дрва, шаље му се петнаест меглана, као Бајине Његушића на Вршицу. Припремамо терен за анидање караула између савога села, по примјеру Доњег Краја и Бајица, међу којима и данас једна ћути као нијем сеједок наше прошлости!

Подјелили смо нашу „многоруку“ земљу на расове и вјеш тако цртали „границе и интересне сфере“. На тим границама почели смо један другог аспити, клеветати и малтретирати на начин који не приличи људима. У недостатку своје снаге, кријемо се за туђом снагом, и не бирамо никаква средства да један другом што више напакустимо. Ништа нас се не тиче шта се догађа у првом селу, ако није у нашој интересној сфери, а нација која сваки даном све више пропада за многе од нас је лук и вода! Узмајмо у заштиту крвокоже, љешинаре и разбојнике, прикључујући у њима сјутрашње савезнике!...

Радо се позивамо на наше велике претке и учитеље, а у основи скривајемо култ Његошев и националним неумрог Краља Николе, творца националне химне „Онама онамо“...

Екстремизам, ситни племенски или шири општенародни, у данашње доба једнако худи народним интересима. Цијенати јашу иначе малену снагу, копати јашу и ситни мржњу, могом саво ситни суди и ситни рачуни, који немају ничега вједничког са народним интересима. Једно село или читав један крај може заплитати свака баба,

у томе нема никаквог јунаштва. Напротив, то су помахинтали изроди и народне издајнице.

Народни јунак може бити само онај ко, у доба данашњег свјетског пожара, уједињи храброст, памет и племенитост и својим радом, на легалан начин, сачува и последњег невољника, припадника наше нације, и последњу биједу учерицу, која се назива наша кућа.

У пакет се, господи! Живот је пролази! Историја бљежи добро добрим и зло злим! Неумитна народна кљетва постићи ће сваког ко се огријеши или изневјери народну мисао!

Сазнаје се да извјесне несавијесне особе, хвалећи се непосстојећим везама са војним и цивилним властима, искоришћују појурење лаковјерних лица како би исцисли измамили новца или друге користи, обављајући своју помоћ или интросовање, а што је још горе чак и своју интросвенцију, у анишањ разних молби, а нарочито оних које спадају у надлежност правде.

Правда Рима не може се купити!

А још мање може се у ној посредовати!

То треба добро памтити!

Измалљиваче треба пријављивати!

Они ће бити строго кажњени!

Индја

Вјести из Индије јављају о новим демонстрацијама и нередима. У Мидрасу, Бомбају, Калкути као и у цијели провинцијама Бенгалији и Асаму дошло је до нових антибританских демонстрација и тешких сукоба између народа и снага истисање в. аде. Изведена су многобројна нова хапшења индијских родољуба. Британско ваздухопловство добило је налог да немилосрдно пуца на митраљеза на родољубе.

На једном од главних тргова у Бомбају спалили су демонстранти 4 Черчилева потрера.

Извршни комитет једне важне индијске партије послао је индијском потпуковнику формални захтјев да одобри његовом претједнику да к. нфрине са Гандијем. Овај захтјев потпуковнику жељу партије да учествује у борби за независност земље, и то да се ниједна одлука не може прихватити без личног пристања Махатаје.

Енглези покушавају да изврше у Индији репутацију особља за своју морнарицу и авијацију, али наилазе на крајњу равнодушност код становништва. Ова иницијатива, која је дошла у врло негодан час обзиром на нереле које бијесне свуда у Индији, сигурно је осуђена на бијелу пропаст.

Осовинска авијација

Поновљено је бомбардовање објекта на острву Малти. Над острым изгубило је британско ваздухопловство у ваздушним двојбојима 3 Спитфајера.

Судбина Стаљинграда запечаћена

Њемачке јуришне јединице, избивши на обалу Волге, пресјекле су Стаљинград на два дијела

Источни фронт

Њемачке јуришне јединице, којима је ових дана успјело да се пробiju кроз унутрашњи одбрамбени појас Стаљинграда, набили су у огорченим борбама на обалу Волге, пресјекли на тај начин варош на два дијела.

Судбина овог важног града је сада запечаћена. Ипак жестоке борбе још увијек трају кроз градске улице и од куће до куће. Бољшевицима је отсјејана свака от тунница.

Југозападно и источно од Новоросиска о. војске су ъемачке и румунске трупе нове домнанте подлијаје. На фронту код Терка наставља се напредовање савлађујући живље непријатељски отпор.

Југозападно од Калуге, сјеверозападно од Медина, код Рјева и на волговском фронту одбијени су многобројни совјетски напади и изведене успјешне противакције од локалног значаја. У нападима извршеним код Ворожеја претрпјли су бољшевици нове тешке губитке.

На језерском селатори настављени су јаки ваздушни напади на зону дукс Мурманск.

Између 5 и 15 септембра изгубило је совјетско ваздухопловство 1215 авиона, док је ъемачкима у истом размаку времена разорено на истом фронту 87 авиона.

Атлантис

На дан 9 септембра 1942 године сукобили су се ъемачке подморнице испред сјеверног дијела Атланског Океана са једним конвојем који је пловио из Енглеа ке под снажним пратњом У неопостаним жестоки борбама посаде подморнице, састављене већином од младиха, прогинуле су и напале дале конвој, потопивши 19 бродова од укупно 120.000 тона као и два контра торпилера и једну корвету из непријатељске пратње. Торпедима је тешко оштећено још шест других бродова. Само малом и распрсаним дијелом конвоја успјело је да се избегне. Број британских бродова потопљених од стране осовинских подморница порастао је на 18.

Један панамски трговачки брод у служби Сједињених Држава потопљен је у ширини јужноамеричке обале од стране једне осовинске подморнице. Канадски министар морнарице саопштио је да су непријатељске подморнице потопиле 4 канадска брода и један моторни једрачак.

Тихи Океан

Стиму вјести да је ситуација на Новој Гвинеји врло опасна за Англасосе. Британицима још није успјело да пробају никакав начин да се одупру традиционалној јапанској тактици борбе у тунелима. Такође и британски ланци Нова Гвинеје не претстављају за Јапанце незбреништу природну препреку. Јапанци, снабђеници вазерно лаиким наоружањем, успијевају да погодне непријатеља још прије него што су запажени.

Египатски фронт

Британске трупе, што су се у ноћи на 14 истражиле код Тобрука уз помоћ ваздухопловних и поморских снага, биле су последице жестоких браних борби против италијанских и ъемачких снага, које су оперисале у тјесној сарадњи, разорене или заробљене. Обласне батерије и противавионарска артиљерија узеле су на пренаши нишан јединице противничке флоте, те су потопиле 3 контра торпилера, неколико корвета и многобројне бродове за искрцавање. Њемачке и италијанске ваздухопловне формације су напале на оне непријатељске јединице које су окренуле правца повлачења, те су потопиле 2 контрастарше и 1 контра торпилер, као и више моторних једрача. Тешко је оштећено извјесни број других малих јединица. Миноловци ъемачке морнарице присилени су један брод да ује у луку са 117 заробљеника. Оборено је 9 бомбардера. Ухваћено је 600 заробљеника. Сега остајно је непријатеља на бојишту велики број погинулих. Ухваћено је обилим пленом у ратном материјалу. Међу заробљеницима налази се велики број бродоломаца са потопљеног британског ратног бродовла. Осовински губици су незначителни.

На египатском фронту траје артиљеријска палба и активност патрола. Осовинско ваздухопловство је интензивно интересовано против непријатељских блиндираних одреда, нападајући у успјешним акцијама бомбардовања и гађања из митраљеза.

Британски авион-бацили су многобројне тачерне и запале бомбе на град Бенгази, задавши ограничени штету неким зградама. Међу становништвом су била 3 мртва и неколико рожених.

Западна Европа

У ноћи између 12 и 13 септембра покушала је једна британска патрола за искрцавање, састављена од пет официра, једног морнара и једног војника, да се искрца на француској обали Ла Манша. Одбрамбени је опалила, те успела на нишан и потопила њихов чамац. Заробљени су 4 официра — 3 енглеаски и 1 белгијски. Убијени су један морнар, један наредник и један и један војник.

Британско ваздухопловство нападало је са своје територије западне и сјеверне ъемачке, при чему су нарочито настрадале стамбене четврти града Бремена и Визелхелсхафена. Оборено је више нападачких авиона.

Њемачко ваздухопловство изпало је са своје стране војне објекте у источној Енглеаској, задавши им разорни и запалив бомбама тешка оштећења. Сви ъемачки авиони враћали су се у своје базе.

Њемачке ловачке формације распорене на обали Ла-Манша оборице су од почетка септембра укупно 93 ловачка и борбена авиона енглеаског ваздухопловства. Њемци су у исто вријеме изгубили 22 авиона.

